

Sygn. akt I C 617/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Irena Minkisiewicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Żaklina Skrzypczak

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2016 r. na rozprawie sprawy

z powództwa **(...) Bank (...) SA z siedzibą we W.**

przeciwko **S. G.**

o zapłatę

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powoda (...) Bank (...) SA z siedzibą we W. na rzecz adw. P. R. z Kancelarii Adwokackiej w K. kwotę 600 zł wraz z podatkiem VAT 23% w kwocie 138 zł, łącznie kwotę 738 zł (słownie: siedemset trzydzieści osiem złotych) tytułem udzielonej pozwanemu S. G. pomocy prawnej z urzędu.

Sygn. akt I C 617/16 upr.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14.07.2015 r. (data wpływu do Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie) skierowanym przeciwko S. G. powód (...) Bank (...) SA z siedzibą we W. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym poprzez zasądzenie na jego rzecz kwoty 4981,24 zł , na którą składały się następujące kwoty: 4381,31 zł - kapitał wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 04.07.2015 r. do dnia zapłaty, 429,93 zł z tytułu odsetek i 170 zł z tytułu kosztów - bez odsetek oraz o zasądzenie kosztów sądowych 63 zł.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 28.08.2014 r. udzielił pozwanemu kredytu w kwocie 4381,31 zł w zakresie umowy pożyczki gotówkowej o nr (...) . Pozwany był zobowiązany do spłaty kredytu zgodnie z harmonogramem. Pomimo wezwań pozwany nie wywiązał się z obowiązku spłaty. Całość kredytu stała się wymagalna z dniem 21.05.2015 r. Pozwany wezwany do spełnienia świadczenia nie spełnił go.

Sąd Rejonowy w Lublinie VI Wydział Cywilny nakazem zapłaty z dnia 29.09.2015 r. wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym w sprawie VI Nc -e (...) orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany za pośrednictwem pełnomocnika A. F. złożył sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty (k.10-13), w którym pełnomocnik zaskarżyła powyższy nakaz w całości. W uzasadnieniu pełnomocnik pozwanego wskazała, że S. G. jest osobą upośledzoną od urodzenia, a podstawą przedmiotowej sprawy ma podłoże w sprawie karnej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu.

Pełnomocnik pozwanego ustanowiony dla niego z urzędu, w piśmie procesowym z dnia 08.11.2016 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości podnosząc, że umowa kredytu zawarta między stronami jest umową nieważną, gdyż

czynność cywilnoprawna wykorzystana jako środek do osiągnięcia przestępczych celów jest nieważna na podstawie art. 58 kc. Nadto umowa jest nieważna na podstawie art. 82 k.c. gdyż pozwany od lat cierpi na chorobę psychiczną, kontakt z nim jest utrudniony.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

U pozwanego S. G. rozpoznano niedorozwój umysłowy umiarkowany orzeczeniem komisji lekarskiej z dnia 16.11.1994 r. Pozwany z uwagi na upośledzenie umysłowe wymaga opieki członków rodziny. Siostra pozwanego A. F. złożyła wniosek o jego ubezwłasnowolnienie.

dowód: orzeczeniem komisji lekarskiej z dnia 16.11.1994 r. k. 16, zeznania św. A. F. **k..**

Na tej samej ulicy co pozwany przez jakiś czas mieszkała B. R.. B. R. od kolegi pozwanego pozyskała informacje, że pozwany otrzymuje rentę. Według relacji siostry pozwanego A. F. powyższe osoby po upojeniu pozwanego alkoholem zabrali jego dowód osobisty, by posłużyć się nim do zaciągania kredytów.

dowód: zeznania św. A. F. **k..**

W dniu 28.08.2014 r. powód zawarł umowę kredytu na zakup towarów nr (...) ze S. G. w kwocie 4381,31 zł. Kredyt był przeznaczony na zakup laptopa. Szacunkowa całkowity koszt kredytu miał wynieść 5547,60 zł.

Pismem z dnia 09.04.2015 r. powód wypowiedział pozwanemu umowę kredytu.

Dowód: umowa kredytu wraz z harmonogramem spłaty k.49-53

wypowiedzenie umowy kredytu wraz z dowodem doręczenia k. 54-55

W dniu 02.09.2014 r. siostra pozwanego A. F. złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa w okresie od 25 do 27 sierpnia 2014 r. w K. polegającego się na doprowadzeniu do niekorzystnego rozporządzenia mieniem min. przez (...) sp. z o.o. , (...) sp. z o.o., (...) Bank (...) SA przez osobę posługującą się danymi jej brata S. G. oraz założonym na jego nazwisko rachunkiem bankowym.

Dowód: zaświadczenie Policji k. 17

W dniu 11.03.2016 r. Sąd Rejonowy Wydział Karny w K. wyrokiem karnym w sprawie IIK 303/15 skazał B. R. i M. M. min. za czyn z art. 286§ 1 kk i art. 297§ 1 kk przy zast. art 11 § 2 kk, z dnia 28.08.2014 r., polegający na wprowadzeniu pośrednika kredytowego (...) Bank (...) SA w błąd co do okoliczności istotnych dla uzyskania kredytu ratalnego na zakup laptopa marki D. z wykorzystaniem umysłowo upośledzonego S. G., doprowadzający (...) Bank (...) SA z/s we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4381,31 zł.

Sąd Okręgowy w Opolu VII Wydział Karny - Odwoławczy wyrokiem z dnia 18.11.2016 r. sygn. akt VII Ka 567 /16 po rozeznaniu apelacji M. M. i B. R. od powyższego wyroku – zaskarżony wyrok wobec oskarżonych M. M. i B. R. utrzymał w mocy.

Dowód: wyrok karny SR Wydział Karny w K. z dnia 11.03.2016 r. sygn. IIK 303/15 wraz z uzasadnieniem **k....**

wyrok k SO w Opolu VII Wydział Karny- Odwoławczy z dnia 18.11.2016 r. sygn. VII Ka 567/16 **k..**

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 11 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym.

Jak wykazało postępowanie dowodowe pozwany jest osobą upośledzoną umysłową i został on wykorzystany przez B. R. i M. M. do wyłudzenia kredytu objętego żądaniem pozwu. Z przedłożonych akt karnych wynika, że wobec B. R. i M. M. zapadł wyrok skazujący. Jak wynika z treści prawomocnego wyroku Wydziału Karnego tut. Sądu Rejonowego wydanego w sprawie o sygn. akt IIK 303/15, B. R. i M. M. zostali skazani min. za czyn z art. 286§ 1 kk i art. 297§ 1 kk przy zast. art 11 § 2 kk, z dnia 28.08.2014 r., polegający na wprowadzeniu pośrednika kredytowego (...) Bank (...) SA w błąd co do okoliczności istotnych dla uzyskania kredytu ratalnego na zakup laptopa marki D. z wykorzystaniem umysłowo upośledzonego pozwanego S. G., doprowadzając powoda (...) Bank (...) SA z/s we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Fakt upośledzenia umysłowego pozwanego potwierdza złożone do akt orzeczenie komisji lekarskiej oraz zeznania jego siostry A. F..

Zgodnie z treścią przepisu art. 82 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Pozwany jest osobą dotkniętą niedorozwojem umysłowym od urodzenia, zatem jego oświadczenie woli złożone w ramach przedmiotowej umowy kredytu z powodem, było dotknięte nieważnością.

Jak wynika z komentarzy do powyższego przepisu stany opisane w art. 82 k.c. mogą być następstwem przyczyn różnego rodzaju, zarówno o charakterze patologicznym, jak i pozbawionych cech patologii. Analiza praktyki ujawnia, że najczęściej występującymi przyczynami są różnego rodzaju choroby psychiczne, zaburzenia psychiczne pourazowe, psychozy, otępienie, niedorozwój umysłowy różnych odmian i stopni, stany depresyjne, maniakalne itp. (por. np. uchwała SN z dnia 7 sierpnia 1970 r., III CZP 49/70, OSNC 1971, nr 3, poz. 42). Złożenie oświadczenia woli w stanie określonym w art. 82 k.c. powoduje jego nieważność bez potrzeby wykazywania jakichkolwiek dalszych okoliczności. W szczególności bez znaczenia jest, czy druga strona czynności prawnej miała świadomość wyżej wymienionego stanu. Porządek prawny chroni osobę składającą oświadczenie woli w stanie wyłączającym świadomość lub swobodę. Czynność prawna jest bezwzględnie nieważna i każda osoba zainteresowana może żądać ustalenia tej nieważności, nawet wówczas, gdy same strony ważności czynności nie kwestionują (por. uchwała SN z dnia 7 sierpnia 1970 r., III CZP 49/70).

Zatem skoro umowa kredytu zawarta przez powoda z pozwanym była nieważna, roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie (pkt 1 wyroku).

Orzeczenie w zakresie kosztów procesu (pkt 2 wyroku) zostało wydane na podstawie art 98 kpc zgodnie, z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Dla pozwanego Sąd ustanowił pełnomocnika z urzędu - adwokat.

Zgodnie z treścią rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. . w sprawie opłat za czynności adwokackie § 2 pkt5 minimalne wynagrodzenie pełnomocnika w niniejszej sprawie wynosi 600 zł, które zgodnie z zapisem § .. powołanego rozporządzenia podlega powiększeniu o stawkę podatku VAT.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł, jak w sentencji.